

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy óra 35 lei.
Nagyváradon: egy óra 30 lei.

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓTI SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

Közös és lehető legmagasabb kultúránkért olykor egymással szembeforduló örekvéseinkben mindezideig kötött, kötelezett bennünket nagyváradai magyarokat és románokat az a hallgatóságos ethika, hogy feltűrt ujjal, csülökre hivatkozással üzdelmeinket nem irányítottuk. Tekintettel voltunk egymás esztétikai igényeire, e nem vitatható ethnikai jogaira s — írjuk rávára közös multunknak, — ezt a hallgatóságosan, szinte joggyakorlatszerűleg elismert erkölcsi korlátot küzdőterünk arénáján magyar világban magyar, román világban román eddigelé még nem neglizálta. Tegnap esett a bennünket összefűző etikett első flagrns sérelme a színügyi bizottság vehemens ülésén. A román bizottsági tagok józan elemei, élükön Peter prefektussal a tapintat tulsúlyával elnyomták, simították ugyan az ethikai határincidenst, ami nem jelenti viszont, hogy éles vétőnkat fel ne emeljük az elvileg úgvis megátamadott etikett védelmében.

A nemrégiben kiadott színházi koncesszió következtében kellett volna a bizottság ülésén a város és a színház közötti szerződés feltételeit fikszirozni. Peter prefektus a szerződés elengedhetetlen kiindulópontjaként olyan expedienst javasolt, amely egyfelől a városi lakosság többségének, másrészt a román államnak nemzeti igényeit egyformán kielégítse.

Kormányválságról beszélnek a lei krizise miatt

Egyik napról a másikra hirtelen kormányválság hírével telt meg a levegő. A lei katasztrófális zuhanása a hazai közvéleményt érthető izgalomba hozta. A román valuta állása valóban megdöbbentően alacsony és a külföldről érkező jegyzések napról-napra újabb kínos meglepetést hoznak. A gazdasági élet váratlanul kritikus helyzetbe jutott, a megélhetés gondjai egy szerre megsűrűsödtek. Nagyon könnyű feladat volna, ha a lei zuhanásának okait kutatók és részletesen felsorolnók. Csak végig kell tekintenünk az ország sajnálatos közállapotain, hogy magyarázatot találjunk a valuta katasztrófájára. Szinte kézenfekvő tehát, ha a finaciális pánik hatása alá került közhangulat politikai megoldás után kutat és egyszerre felszínre vetette a kormányválság lehetőségét. A bukaresti sajtó megütötte a halál-harangot a kormány sorsa felett és egyre-másra eregeti fel a kombinációkat az új kormány alakulására vonatkozólag. A parlamenti atmoszféra — jóllehet csekélyszámu ellenzéki képviselő ül a kamarában — egyszerre idegessé és izgatottá vált.

Konkrét hírek azonban a találgatásokon kívül nincsenek a kormányválságról és így egyelőre a kormány bukásáról szóló

híreket komolyaknak nem tekinthetjük. Ez azonban nem jelenti azt, hogy holnapra már hirtelen fordulatot nem vehet a belpolitikai élet. Mindenesetre eikerülhetetlen, hogy a Bratianu-kormánynak energikusan kell tenni valamit, hogy a lei-krizist megszüntesse. De természetesen azok a kurzusló eszközök, amelyekkel a kormányok eddig operáltak: a kereskedelem okátalan megszorítása, kivitel és bevitel guzbakötése, a magas vámok és így tovább egyáltalában nem fognak lendíteni a beteg gazdasági élet állapotán. Ellenkezőleg: elsősorban a közszabadságokon alapuló szabad gazdasági mozgás kell, a monopolizáló törekvések abbahagyása, az önző bankokrácia istápolásának megszüntetése, az erdélyi gazdasági élet őszinte támogatása, belső és külső béke, belül a népek és osztályok harmóniája, kifelé a pacifista irányzat megszilárdulása.

A kormány exisztenciájának érdeke követeli meg mindezt első sorban, mert az evidens, hogy különben a lei katasztrófájának a kormány áldozatul fog esni. A mai párt-omnipotencia jóra nem vezethet.

A kamarában tegnap izgalmas ülés volt.

A kamara izgalmas ülése

A kamara tegnapi ülését Orleanu elnök nyitotta meg. Napirend előtt dr. Lupu emelkedett szólásra és hosszabb beszéd keretében tiltakozott a benyújtott alkotmánytervezet ellen és felolvasta a parasztpárt deklarációját. Hivatkozott a népakra és figyelmeztette a kormányt a tervezet megszavazásával járó esetleges következményekre.

Bratianu miniszterelnök kijelenti, hogy egyáltalán nincs mondanivalója olyan egyének számára, akik nincsenek felelősségük tudatában. (Nagy zai.) A kormány megtalálja a módját annak, hogy minden olyan akciót, mely törvénytelen, megtoroljon. E pillanatban lép Duca külügyminiszter a terembe, akit a többség nagy ovációban részesít.

Mandrescu a diáktüntetések ügyében interpellál.

Madgearu a lei óriási zuhanását teszi szóvá és kéri, hogy a külföldi kölcsönökre vonatkozó aktákat terjesszék a Ház elé.

Mosoiu és Constantinescu miniszterek több törvényjavaslatot terjesztenek be.

Trimescu a munka szünnapok ügyében interpellál.

Marzescu munkaügyi miniszter válaszol az interpellációra és hibáztatja, hogy a lapkiadók a szünnapokon is dolgoztatnak.

Inculetz bejelenti, hogy a beszarabiai parasztpárt fuzionált a liberálisokkal. Metian parasztpárti tiltakozik Inculetz bejelentése ellen.

Crichana rámutat arra, hogy a parasztpártnak az ellenzék oldalán a helye. (Nagy zai) támad a felszólalásra, a képviselők a terem közepére nyomulnak. Lupu, Inculetz és Bratianu miniszterelnök sértő kifejezésekkel illetik egymást.)

Nisztor szerint a fuzióért Bratianu miniszterelnök a felelős.

Duca külügyminiszter emelkedik szólásra, hosszabb expozét tart külföldi utjával és a lausannei konferenciával kapcsolatban. Véleménye szerint Románia külpolitikai helyzete kedvező.

Dr. Lupu közbekiált: Románia hírneve a külföldön rossz a románellenes propaganda miatt. Felelősségre vonja a kormányt az antiszemita mozgalmak és a lei esésével kapcsolatos pénzügyi hausse miatt.

Duca külügyminiszter kéri Luput, hogy adatait a külföldi román-ellenes propaganda

pagandára vonatkozóan terjessze a Ház elé.

Az ülést délután 6 órakor felfüggesztették.

Az ellenzéki vezéreknek a kollaborációról folytatott tanácskozásai tovább folynak. Lapjelentések szerint a megegyezésre kevés a kilátás, mert a néppárt egyik frakciója Goga és Argetoianu vezetésével ellenzik az együttműködést. Tegnap este Averescu, Lupu és Maniu között a megbeszélések tovább folytak.

Popovici Mihály az ellenzéki blokk meghiusulásáról

Nagyváradon időzött tegnap Popovici Mihály volt miniszter, a nemzeti párt egyik vezetője, aki pár nappal ezelőtt felolvasta a párt deklarációját a parlamentben. Munkatársunk felkereste Park-szállóbeli lakásán s megkérdezte első sorban, hogy nézete szerint mi az oka a lei nagy esésének. Popovici szerint a lei esésének — mondotta Popovici — a kormány az oka, mert a kedvező gazdasági viszonyok, a melyben élünk, a 15 és fél milliárdos külkereskedelmi forgalom nem indokolják a lei esését, ellenkezőleg, a leinek ma ott kellene állni, ahol a csehszlovák koronának. Világos, hogy itt a politikai helyzet, a rossz közgazdasági politikája a kormánynak hatott kedvezőtlenül. A termelés megzavartatott közgazdasági felfogás hiánya miatt, a gazdasági irányelveket a gazdasági életben napról-napra változtatja. Nagy hibája a kormányzatnak, hogy az adótörvényjavaslatokat hosszú időre kitolta, egy évet vesztett el, amely alatt az ország mérlegének egyensúlyát helyreállíthatta volna. Nézete szerint abban a percben, amikor a jogbiztonság újból helyreállt, abban a pillanatban, amikor olyan kormány lesz, amely iránt bizalommal viseltetik a nép, akkor, amikor határozott és céltudatos gazdasági irányelvek lépnek életbe, amikor az ország presztízse a belföldön és

A szenátus ülését Ferechide elnök nyitotta meg, Theodorie püspök szólalt fel napirend előtt és kijelentette, hogy téves az a hír, miszerint ő lemondott volna mandátumáról. Popescu szenátor kéri, hogy a Dunán Sulina és Braila között vegyék fel a személyforgalmat. Constantinescu parasztpárti a parasztpárt tiltakozó deklarációját olvassa fel, melyben tiltakoznak az alkotmánytervezet tárgyalása ellen. (Rador.)

külföldön helyreáll, az ország gazdasági helyzete megerősödik s helyes utra tér, a meglevő gazdag források megnyílnak, a valuta is megjavul s emelkedő tendenciát vesz. Nem szükséges, hogy a külső veszélyeket tartják mindig szemünk elé, mert meg lehetünk győződve, hogy a külső veszélyekkel szemben az egész román nép egységesen áll talpra.

Popovici Mihály kijelentette még, hogy a kisebbségek jogait világosan le kell fektetni az alkotmányba. Végül az ellenzéki blokkról ezeket mondta: A parasztpárt s a néppárt nem tudnak a közös együttműködésre megfelelő alapot találni, ez az oka a blokk meghiusulásának. Mi velünk a megegyezés mindakettőnek nem jár nehézséggel, ha ők megegyeztek.

Bukarest, január 31. Politikai körökben úgy tudják, hogy az ellenzéki blokk megalakulását az hiusította meg, hogy az ellenzéki pártok nem tudnak abban megegyezni, hogy a kormány bukása után ki vegye át a kormányt. Az ellenzéki pártok kölcsönös féltékenysége és irigysége a kormány legnagyobb erőssége. Hír szerint Goga különösen ellenezte a blokkot, mert az a nézete, hogy Bratianu lemondása után csakis Averescu jöhet és így nincs ok arra, hogy a kormányzásban más pártokkal osztozzanak.

elfogadta és ennek alapján a következő maximális árakat állapította meg:

Fehér kávé (hab nélkül) 4 lei 50 bani;
Fekete-kávé délután 3 lei 50 bani;
Fekete-kávé este 4 lei.

Tea 5 lei.

Az árak 31-től léptek életbe.

Azután a prefektus a városházán fogadta a mészárosok küldöttségét. Ez volt a legsúlyosabb kérdés. Előzőleg hosszasan tárgyalt a prefektus a főjegyzővel és Hasas Sándor városi és megyei főállatorvossal, aki referált a tegnapi két próbavágás eredményeiről.

A főállatorvos Jónás Demeter gazdasági tanácsossal kint volt a vásártéren és részt vettek több marhavásárlásoknál, amelynél megállapították, hogy az élőmarha ára minőség és kor szerint 8—12 lei között váltakozik.

Vettek egy 6 éves gyengébb minőségű tehenet, amelyért az eladó előbb 3500 leit kért; élősúlyban 380 kgr. a 8 lei 15 bani 3100 lei, 3% adó 93 lei, fogyasztási adó 34 lei, összes kiadás 3227 lei; erre bevétel: 156 kgr. tiszta hus a 13 lei 2028 lei, pacal, tüdő és bél 60 lei, 3 kgr. faggyu a 16 lei

48 lei, 37 kgr. bőr a 25 lei 925 lei. Összes bevétel 3061 lei; így tehát a kiadás 3227 lei; a bevétel 3061 lei, tehát a 13 lei mellett deficit 166 lei.

Ezen számításnál azonban a kiadás nem számították a szállítási, lótartrási, csitartási, mészárszék bér, munkások fizetése stb. kiadásokat, amely állatorvosi legalább 130—150 leit tesz ki.

Ezen számítás szerint a beszerzés kilogrammonként 14 lei 10 bani.

A másik próbavágás, amelyen Hasas főállatorvos nem volt jelen a város tanácsára nem alkalmas 2 bikájának vágása volt. A két bikát nyilvános árverseny adták el 1490 kgr. élősúlyban 13.500 lei, 3% adó 405 lei, fogyasztási adó 68 lei, összes kiadás 13.973 lei; erre bevétel: 618 kgr. tiszta hus a 13 lei 8034 lei, 7 kgr. faggyu a 16 lei 112 lei, pacal, tüdő bél 12 lei 123 kgr. bőr a 25 lei 3075 lei, összes bevétel 11.341 lei; tehát így a kiadás 13.97 lei, a bevétel 11.341 lei, deficit 2632 lei.

A második számítás szerint a beszerzési ár kilogramma 17 lei 25 bani.

Az első esetben egy gyöngye, öreg marha, a második esetben pedig jobb húsos levő bikát vettek alapszámításnak.

A prefektus így Hasas megyei főállatorvos jelentésének figyelembe vételével egy középárat állapított meg. A marhahús árát kilogrammonként 16 leiben, a szpörborjuhús árát kilogrammonként 18 leiben.

Az árak február elsején lépnek életbe.

Karót döfött halott anyja szívébe

Ördög-mesék a falukban

A falusi nép még mindig retteg a boszorkányoktól. Sokat hallottunk az egykori emberek kiálatairól, különösen a hgy falvakban, ahol a Prihlicától kezdve minden éjszaka. Egy régmeseitől felzelelt ideig ember borzalmas dolgot művelt a biharmegyei Henkeres községben. Babasel János ottani gazdálkodó 65 éves édes anyja a népben meghalt s azóta fiát „szorkányok” kísértették. Minden éjszaka borzalmas öklökharcot vívott kérellenségeivel, de különösen azóta látogató meg sűrűn a rossz szellemek, mióta anyja eltemette.

Tegnap éjszaka megint boszorkányok lérték Babasel János házában, amikor az összes ördögök és sárkányfejű rossz szellemek elvonultak előtte, kirohant bálványával a kezébe a temetőbe, felálta anyja sírját. Kivette a holttestet, a hóra f keltetés miközben könyörgött az elvilág összes létező szellemeihez, hogy szabadítsák meg a gonosztól, anyja felsőtestét felhasította és egy karót dugott a szívébe. Azután visszaemelt.

Babasel János ellen hullacsontok miatt eljárást indított a királyi ügyészség. Mi felhívjuk a hatóságok figyelmét a faluhelyen mind nagyobb mértékű öklönbútlásokra, amely soha nem dolgozott olyan primitív és mégis gonosz eszközökkel, most és amelynek megakadályozása minden hatósági közegnek kötelessége.

Áremelések minden vonalon

16 lei a marhahús, 18 lei a borjuhús kilója — Emelték a kávéházi árakat is — Tártyalnak a lisztárak felől

Peter Julian prefektus tegnap három küldöttséggel tárgyalt és a tárgyalások eredménye mindenhol áremelés volt.

Első sorban a liszt és terménvárat megállapító bizottság tartott gyűlést, amelyen a prefektus elnökölt. Jelen voltak a malmok és pékek megbízottai, a városi főjegyző, a pénzügyigazgató és az iparfelügyelő is. A pékek és malmosok azt kívánták, hogy tekintettel a folytonos ár-hullámzásra, a kenyér és lisztárak a napi árak szerint alakuljanak és azt esetenként a lisztkereskedők, illetve a pékek állapíthassák meg. Ezt az ajánlatot a prefektus nem fogadta el és utasította a malmosokat és pékeket, hogy 48 órán belül tegyék meg fix árajánlatot és majd e fölött fog dönteni.

Ezután a kávéosok küldöttségét fogadta a prefektus. A kávéosok kijelentették, hogy abban az esetben, ha a prefektus az áremelést engedélyezi, a maximált cikkek árából 25 százalék engedményt adnak az összes köztisztviselőknek, és ebből a célból egy gyakorlati megoldást ajánlanak. Minden igazolt köztisztviselő az ipartestület irodájában blokk-könyvecskét válthat ki. Ebben a könyvecskében 50 banis és 1 leues jegyek lesznek összesen 100 lei összegben. A száz leues könyvecskét 75 leiért adják és a kávéházban a fizetőpincér annyi értékű blokkot vesz ki, amennyi a maximális ár. A könyvecske névre szól. At nem ruházható és az egyes szelvényeket a főpincér tépi ki. Egy tisztviselő legfeljebb 600 lei értékű könyvecskét vásárolhat — havonta. A füzeteket minden hónap elsején kell kiváltani és az annál is inkább előnyös, mert akkor kapják a tisztviselők a fizetésüket.

A prefektus a kávéosok proppozícióját

Dorian Filmszínház

(Sas passage)

Ma, szerdán utoljára

India virága

Romantikus keleti dráma 6 felvonásban

A főszerepben:

Duflos asszony, a Comedie Francaise bájós művésznője.

Forradalom fenyegeti Németországot

A bajor reakciók államfőt követelnek. — Általános sztrájk esetén Franciaország folytatja a megszállást — Az orosz és olasz beavatkozás lehetősége

A nemzeti szocialisták a bajor kormány minden ellenzése dacára, megtartották müncheni nagygyűlésüket. A gyűlés ki-mondotta, hogy Bajorország csak úgy szabadulhat ki súlyos helyzetéből, ha állami elnököt választ.

Letartóztatottak Münchenben egy belga kereskedőt, aki Münchennek francia megszállásával fenyegetőzött. A kereskedőt igazgatásért, meg nem engedett beutazásért és a fegyverhasználati tilalom megszegéséért, hat heti fogházra és súlyos pénzbüntetésre ítélték.

A bajor helyzet másfelől a nemzeti szocialisták extrém magatartásánál fogva napról-napra veszedelmesebben tolja előtérbe a német birodalom egységének veszélyeztetését. Nem lehetetlen, hogy a müncheni fascizmus ellenhatásaként rövidesen a birodalom más részeiben kommunista áramlatok fognak jelentkezni. Utóbbi föltevést látszik igazolni az a moszkvai értesülés is, mely szerint

a szovjet elhatározta, hogy abban az esetben, ha Németországban bolsevik forradalom tör ki, beavatkozik a közép-európai ügyekbe.

A német szakszervezetek képviselői egyelőre elhatározták, hogy a francia megszállásra való tekintettel az egymásközi vitás kérdések tárgyalását elhalasztják és minden — bármely természetű — nézeteltérést egyelőre kiküszöbölnek. A vasutasok jelentései alapján összeállítják az erőszakosságok és károk jegyzékét, melyeket a franciák okoztak s azt a nemzetközi gazdasági tényezőkkel tudatják.

Thyssen és társai ellen hozott ítélet ügyében megindították a párisi semmitőszéknél az eljárást. A tárgyalásokon csak francia védők vehetnek részt. A németek a fellebbezést arra alapítják, hogy a rekvizitációs rendeletet még ma sem hirdették ki. Thyssen kijelentette, hogy a bányatulajdo-

nosok továbbra sem engednek álláspontjukból.

A német munkásság magatartása rendíthetetlen, a lengyelek mindenben együttthaladnak és szolidárisak német társaikkal.

Dortmund ujonnan megszállt területén ma elrendelték a legszigorubb ostromállapotot. Ennek közlését a rendőrfőnökségre bízták. A rendelet szerint

a német postai alkalmazottak minden szabotázásával szemben fegyveres erőt alkalmaznak.

Gyűlések tartására a megszállók külön engedélyre szükséges. Minden nyomtatvány cenzura alatt áll.

a rendelet megszegőivel szemben öt évi fegyház és tízmillió frank pénzbüntetés van előirányozva. Az esetre, ha az általános sztrájk a Ruhr-vidéken megvalósulna, úgy a francia csapatok haladéktalanul tovább vonulnak és folytatják a német területek megszállását.

Az olasz sajtó éles hangon bírálja a Ruhr-vidéki eseményeket. A Popolo d'Italia a következőket írja:

„A francia bajonettek, tankok és gépfegyverek segítségével új határ rajzolódik. melynek egész értelme az lesz, hogy a Krupp-művek ezután ne Berlinnek, hanem Párisnak dolgozzanak. Ez a tény magába foglalja a kontinentális életviszonyok eltolódását és Olaszországot erősen érinti.

Olaszország nem fog mindvégig passzív szerepet játszani. Jelenleg még óvatosan semleges, de ha érdekeit nem veszik tekintetbe, vagy azok ellenére tesznek, úgy nem fog hamis érzelmi politikát követni.

enyhül, amikor a megrémült kisemberek a segítség módjai után érdeklődnek:

— Mi nem tudunk tenni e parancs ellen semmit — többnyire ez a válasz —, de tudunk egy föltétellel, aki mindent elintéz

s besúgják egy-egy tisztviselő nevét s az összeget, mely elegendő ahhoz, hogy az illető továbbra is nyitva maradjon.

Munkatársunk az illegitim színezetű hatósági közbelépésekre érdeklődött illetékes helyen, ahol a következő felvilágosítást nyerte:

— Felfolyamodás alatt álló italmérési jogkérelmek esetén a magukat pénzügyigazgatósági közvevőknek nevező egyéneknek csak az italkészletet van joguk zárolni, de az üzletbezáráshoz sem joguk sem hatalmuk nincsen.

A hitelteljes molesztáló eljárások indultak régi, évtizedes engedélyekkel bíró cégek ellen is, akiknek ez üzletet azon a címen, hogy már eleget kerestek, új és ismeretlen fiatal emberek igénylik.

A kiskereskedők és italmérők az egy szociális érdekeiket veszélyeztető manőverek miatt tárgyalást hívtak össze, amelyen a bizonyára jogtalanul, hatáskörükön kívül eljáró állítólagos hatósági személyek akciója ellen való védekezés formáit tárgyalják meg. Hivatalos információk alapján annyit is közölhetünk, hogy bírságot, adókiegészítést és bármilyen összeget is, senkinek sincs joga felvenni és csak az adóhivatali pénztárnál való befizetés kötelező.

* Valódi Jonathán és más elsőrendű szép fajalmákat kaphatni a Népszövetségi Hangya üzleteiben.

Egyéni akciók

az italmérők és kiskereskedők ellen

Bírságok, amelyek olvashatatlannal aláírásokra vételekkel

A kereskedők, iparosok, üzlettel bírók, nem ritkán vannak kitéve jogtalan ezemi vezetéseknek. Ezáltal azonban egy ilyen akciónál kell levennie a leplel, amely átszól az törvényesség képenyege mögé, s bár valószínű, hogy ismételen csak ilyen emberek működnek, akik a hivatalok hivatali főnökök presztízsét használják egyéni akciók levezetésére.

Ezáltal az italmérők keletkezett sorra, az italmérőknek az a joga, mely nem bír engedéllyel s a szóval jogalapján él. Ugyanis a magyar törvények lehetővé tesznek olyan üzletekben, ahol már jóval hosszabb ideje működtek, az elhagyott üzlet mindaddig, míg a belügyminisztériumhoz felterjesztett italmérési jogárelem sorsa eldőlt. Ez a törvény ma is érvényben van s ezen az alapon hetven élt működés Nagyváradon.

Ezeket a boltokat, melyek nagyjából ártériákon álló szalocüzletek, most magukat pénzügyi tisztviselőknek nevező emberek járják végig s a tulajdonosokra

bírságot rónak ki, melyet azonnal behajtának olvashatatlannal aláírt nyugtákat hagyva hátra.

A kénytelen-kelletlen leadott százesek, melyek sohasem kerülnek az adóhivatal kasszájába, kintsem elegendők. A „küldötték” kijelentés, hogy magasabb bírságot van megfizetniük s az üzletet lefoglalják elcsékelni. A drákai szigor azonban

APOLLO
mozgószínház

HARRY PIERCE
A fejnélküli lovas (a halálcsapda)

2 péntek

1 csütörtök

31 szerda

A Tóth-pár a Biharmegyei Nőegylet estélyén

A Biharmegyei és Nagyváradi Nőegylet elnöksége Horváth Ágádné elnöknő vezetésével páratlan eligetéssel állította össze a február 3-iki estély műsorát. Az estély a Kath. Kőr nagytermében pontosan 9 órakor kezdődik Patzkó Elemér szellemes prólogusával. A teljes műsor a következő:

Chopin keringőjére táncol Balkányi Zsuzsa.

2. Dínz: Tavasszi dal, éneklő Hornyák Rozsika.

3. Pastorálék, Beethoven zenéjére táncolják Robitssek Ári és Klári.

4. Paszetterzell: éneklők M. v. Margit, Kopasz Erzsike, dr. Krüger Jenő.

5. Schubert Polonaise, Sinding Frühlings Kau-chen, zongorán játsza L. rik Mária.

6. Grieg: Ich liebe dich, Hildasch Lenz, éneklő dr. Krüger Jenő.

7. Schumann Trünerrei: táncolják Herscnkovits Dóri és Lang Marc.

Szünet közben vacsora, amely után Tóth Elek, Tóthné Pogány Janka és Stoll Béla trefis jeleneteket fogják előadni.

A közönség részére a nőegylet tagjai nagyzerű büféll állítanak fel.

Az elnökség ezután kéri a közönséget, hogy a büfébe az edényeket szombat délután 2 óráig küldjék fel a Kath. Kőr nagytermébe.

Az estélyre a jegyek szerdától kezdve válthatók a Hegedűs Hír lapirodában.

A lei zuhanása

Zürichi zárlat: 210.
Párisi nyitás: 6.

A lei katasztrófális zuhanásában szomorú stációhoz érkezett: Párisban hat centimes a lei és a romániai piacokon soha nem gondolt magasságba szöktek az idegen valuták.

Aki figyelemmel kísérte a tegnapi és mai nagyváradi valuta-piacot, azt a rettenetes káoszt, amely a mindig jól értesült váradi dezöröket uralta, azt hihette, hogy itt van a valutaforgalom jól megérdemelt végítélete: olyan bizonytalanság, izgalom már régen nem volt a váradi pénzpiacra mint tegnap. Hasonló pánikról érkeznek hírek Kolozsvárról s minden más erdélyi piacról is. Vásárolni nem mer senki, mindenki izgatottan várja a most egyedül irányadó bukaresti zárlatot, közben a nagybankok a rengeteg idegen valutát mind összevásárolták, az elképzelhető legmagasabb áron. Erre persze felocsudtak a kis valutások is és a valutaforgalom újból megindult, még pedig gőzerővel. Párisból a legutóbbi hat centimeses jelentés óta nincs jelentés a leiről. De mindenütt pesszimista a hangulat és el vannak készülve, hogy a lei legalább ötre leesik Párisban.

Csak erre magyarázható az a hihetetlen jelenség, hogy akármennyit kérnek nyugati valutáért, szó nélkül megadják. Kora délután, zürichi zárlat előtt a francia frank 15.80—16, a font 12.60—13, a Sveici frank pedig 49.75—50.50-re emelkedett a nagyváradi piacon. Viszont egy leirért csak 11 magyar koronát és 290 osztrák koronát adtak. A cseh korona 8 leien felül állt és a márka lassan, de biztosan halad 80 banitól feljebb.

Az egész délután a párisi előtőzsde vásárlásával telt el: addig nem történik nagyobb üzlet, hanem növeledött a meglevő nagy bizonytalanság.

A bankok halálos izgalommal figyelnek és jóslgatnak a különféle jelekből. Főleg Bukarest felől lesik a szeleket. Ha most valamely brassói bank vásárolni akar idegen valutát, — ez minden devizör szerint a lei újabb esését jelenti.

Kereskedői köröket nagy pánik fogta el tegnap is a lei esésének hallatára. Külföldi rendeléseiket egymásután sürgönyzik le. Az árak az üzletekben egyszerre felszöktek. A textilpiacon 50 százalék drágulás állott be. Amellett azonban az az érdekes jelenség észlelhető, hogy vevő sincs. nem mint más országokban történt, ahol a hazai valuta esése vásárlási rohamot provokált.

Délután megérkezett a zürichi nyitás, amely igazolta a pesszimista várakozást. mert a lei 210-re zuhant. A bukaresti zárlat is azt jelezte, hogy Bukarestben is kedvezőtlenül ítélik meg a helyzetet, mert a bukaresti tőzsdén az idegen valuták rohamosan emelkednek. Ugyancsak nagy hausse van a bukaresti értékpapír-tőzsdén is.

Tabéry Géza

Hónapok óta olvassuk különféle jelentéktelen irodalmi és társadalmi lapokban azokat a cikkeket, amelyekben Tabéry Géza ellen mindenféle támadásokat indítanak. Tehetetlen és tehetségtelen emberek fogcsikorgatása recseg feléje minden oldalról. Egyszer irodalmi, máskor politikai természetű kikezdésekkel akarnak neki kellemetlenkedni, sőt megjelent már olyan infámis cikk is, amely tavalyi súlyos betegségét vagdosta Tabéry Géza fejéhez.

Igazán nevetséges, hogy sehogysen boldoguló stréberek azzal akarnak valahogy a csillagokra rugtatni, hogy vergődő próbálkozásai közepette Erdély egyik legnagyobb magyar íróját szeretnék megtéveszteni. Milyen ostobaság! Tabéry Géza soha nem volt igazabban tehetségének teljességében, mint most, kevesen produkáltak harminckétéves korukig oly sokat és értékeset, mint ő, egyénisége kristálytiszt, önzetlen és becsületes. Mi, akik minden nap vele élünk, legjobban tudjuk, hogy mennyire távol áll tőle minden kicsinyes irigység vagy kajánkodás. Politikai gondolkozása egyenes, gerinces és magyar, de soha nem jár titkos utakon és nem tör kalandos célok felé. Felvilágosodott, modern és nyugati ő testestől-lelkestől. De viszont igaz, hogy utálja a kétszínűsködést, a politikai stréberkedést, a tehetségtelenek ama tempóját, hogy tudatlanságukat és talentumbéli hiányosságukat világmegváltó frázisokkal pótolják, nem sziveli a kulturközeledés ama kikiáltóit, akik sem a magyar, sem a román kultúrának nem lehetnek szövői, hanem sanda munkájukkal csak rontják a megértés lehetőségét.

De mindezt nem azért írjuk most le, hogy Tabéry Gézát védelmezzük. Őt, aki olyan nagy elismerésnek és olyan fényes hírnévnek örvend, nem kell a csaholásokkal szemben oltalmazni. Hanem írjuk ezeket a sorokat azért, mert a megjelent támadásokban itt-ott az a gyanúsítás is kandikál ki, hogy Tabéry Gézát nem kíséri az ő munkájában és felfogásában kar társainak forró szolidaritása. Ez nem igaz. A Nagyváradi, amely büszkén vallja Tabéry Gézát egyik ékességéül, mindenben osztozik nyíltan és fenntartás nélkül Tabéry Géza működésének irányában, nagyabecüli izmos talentumát, megilletődve hajol meg eddigi alkotásai előtt és benne a magyar irodalom jövőjének is egyik legszebb és legtöbbet ígérő reménységét látja.

* Modell bőr-kalap csak 150 lei. Modista „Rita” kalap-szalón Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

* Megbízható jó minőségű vásznak, schiffonokat, menyasszonyi kelengyét Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében vásárolhatunk, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol, a cég szolid és megbízható. Tisztviselőknak meglepő árkedvezmény.

* Tükörlényes, világos lesz a parketta, ha Farkas-féle Y-po jegyű Parkett beeresztő rózsaviaszt használ. Beszerezhető: Farkas István „Apolló” drogéria Nagyváradi.

Dombornyomású névjegyeket

monogrammos és szöveges
levélpapírokat, pecsét-
bélyegeket, címkéket
gyönyörű kivitelben készít

„Sunfield” domborműnyomda

Oradea-Mare - Nagyváradi
Vlahuta (Szt. János)-u. 29.

Külföldre utazóknak

Utilevelekvisumozásai

Kolozsváron, Bukarestben és Brassóban a leggyorsabban eszközöl.

Díjmentes felvilágosítást nyújt

Román fordítást azonnal elkészít

SCHREIER

Ignyökség, Tisza Kálmán-tér 1.
Vármegeháza mellett

Külföldre utazóknak

Jutányos árban Gérautók

turára minden időben. —
Autó- gép javító és autogép-
heggesztő ipartelep.

ANDRISKA ÉS ROSENBAUM

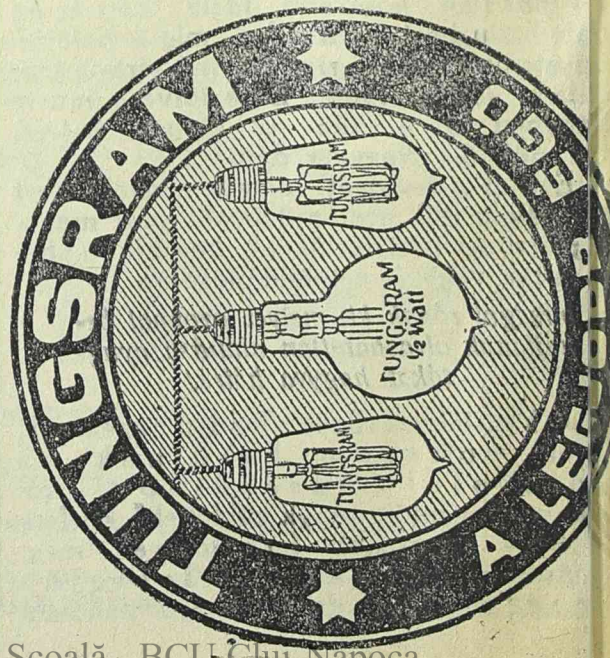
Str. Calvin (Ritók Zsigmond-u.) 16
Telefon 209. Telefon 209

Kulin Vilmos Sándor exportőr

Magyar Ipari Termékek és Mezőgazdasági
Termények Exportja.

IRODA: Budapest VI., Andrássy-ut 61 (Vörösmár-
utca sarkán)

Gyorsan és pontosan ellintéz minden külkereskedelmi ügye

923. január 31.

Hirek az Érmellékről

(Saját tudósítónktól.) A rendeletek sorában váratlan kis meglepetéssel szolgált az érmihályfalvai főszolgabíróóság az eni házárdjátékosoknak. A legszigorubb nndeletet adta ki az összes kávéházaknak. ndéglőknek s más nyilvános helyiségeknek, amely szerint minden vendéglőst így kávést, ha rajtaérik vagy tudomást ereznek arról, hogy üzleteikben házárdjátékot folytatnak, az illető nemcsak szörű büntetésbe részesül, hanem azonnal vesztí az iparágát is. Ennek az üdvös intézkedésnek természetesen meg van a következménye, mert az utóbbi időben már gy elharapódzott különösen a makaó-játék, hogy pl. pár nappal ezelőtt egy idegen ataleMBER, ki néhány vagon fát hozott de eladás végett, fiatal házárdörök közzé került s több ezer lei készpénzért pár este lecsipdesték tőle. Viszont egy másik hivatalos pénzt játszott el; természetesen ilyenkor jönnek a drámai jelenetek. Ez a rendelet a rendeletek koronája lett s sok családját mérhetetlenül negörvendeztetett.

Atszerveződött az érmihályfalvai tűzoltóság is. Lovass Dániel tűzoltó főparancsnok, mivel mandátuma lejárt, átadta tisztségét illetékes helyen. E hó 27-én délután a hatóság ünnepélyes formákban mondott köszönetet a népszerű főparancsnoknak, ki rendkívüli elfoglaltsága mellett is feledhetetlen érdemeket szerzett és munkásságát fejtett ki az érmihályfalvai tűzoltóság belső életében. Az új főparancsnok Szentiványi István banktisztviselő lett, kiből méltó utódot nyert az itteni tűzoltóság. Segédtsízt továbbra is Fekete János maradt s mint hivatásos tűzrendészeti felügyelő Weiss Ábrahám járási irodatiszt gyakorolja az ellenőrzés jogát. A tűzoltók száma meghaladja a nyolcvanát.

Az érmellék egyik legtekintélyesebb földesurát: Balássy József érkörtvéyesi földbirtokost szabadon bocsájtották a nyomozó hatóságok, mivel az ellene felhozott vádak nem valósultak bebizonyulnak. Akik ismerik a nemeslelkű földbirtokost, előre sejtették az eredményt, mivel a rendkívül nagy elfoglaltságu ember több iparvállalattal is rendelkezik s így gyakori üzleti utazásaival vezették félre a hatóságot s fantasztikus váddal akartak romlására törni a családost s legkevésbé politizáló földbirtokosnak. De a nyomozó közegek is belátták a felesleges munkát s így Balássy József már szabadon mozoghat ismét birtokain.

Majdnem végzetessé válható vasuti szerencsétlenség történt az érmihályfalvai pályaudvar és 29. számú őrház között. Két mozdony tolatás közbe téves váltóbeállítás következtében egymásnak szaladt. Szerencsére emberéletbe nem esett kár. A vasuti színek erősen megrongálódtak és a kiskított mozdonyokon is súlyos sérülés esett. A munkások azonnal hozzáláttak a rend helyreállításához, hogy a forgalom menetét biztosítsák, de a hatalmas vastömeg mozgatása sok időt vesz igénybe.

Folyó hó 26-án az esti órákba K. S. érkenézi lakos hazafelé tartott szekérével falujába. A szerencsétlen ember minden valószínűség szerint ittasállapotba lehetett, mivel a jelek szerint csak úgy történhetett meg vele, hogy az utközépről letérve, neki hajtott az u. n. Moka-folyónak. A lovak megijedhettek és a szerencsétlen embert kocsistól együtt felborították és az ember a két loval együtt odapusztult a folyóba. Ugy találtak rájuk másnap a járőrelők.

Tetemes kár érte az érmihályfalvai szőlősgazdákat a múlt hét folyamán. Ismeretlen tettesek a Jókertben lévő záros pajtákat egymásután törték fel, ahonnan főképpen ingóságokat hordtak el és a hordókat, amit találtak, sorra kinyitogatták. A csősz előadása szerint ő nem képes ellenőrizni már az esti órákba a szőlőket, mivel 6 óra után este már neki nem szabad kimozdulnia a háza környékéről. Így aztán a merész betörők nyugodtan dolgozhattak, sőt ahol a vaspántos ajtón nem tudtak bejutni, ott a tetőzetet törték át és úgy hatoltak be a házak belsejébe. A nyomozást a hatóságok bevezették. F. K.

Felebbezés a városi átirási díj emelése ellen

A városi tanács tudvalevőleg olyképmódosította a városi szabályrendeletet, hogy a városi átirási díj az eddigi 2% helyett a következő három évre 5%-ra fog emeltetni. Ez ellen az emelés ellen Nagyvárad polgársága állást foglal, mert a jelenlegi 2% a mostani jelentékeny forgalmi árak mellett teljesen elegendő. A meghirdetett szabályrendelet ellen a *Háztulajdonosok Egyesülete* már beadta indokolt felebbezését. A tegnapi napon pedig dr. Váradi Ödön adott be ez ellen felebbezést. Ugy értesülünk, hogy a *Lakásbérlők Szövetsége* is felebbezéssel fog élni a szabályrendelet tervezete ellen, minthogy a magasabb vételi illetékek folytán a lakbérrek is, mihelyt a béremelés szabad lesz, emelkedni fognak. A *Háztulajdonosok Szövetsége* és a *Bérlők Szövetsége* különben ezen ügyben küldöttségileg szándékozik felkeresni Peter Julian prefektus urat, hogy a felebbezés indokait előszóval is előterjessék. Dr. Váradi Ödön ügyvéd a felebbezés indokait gyanánt felebbezésében a következő érveket terjeszti elő.

A városi átirási díjak eddig háromszor emelkedtek, 1% volt, majd később 1 és fél %, legutóbb pedig 2 %. A legutóbbi emelés óta az ingatlanokban óriási értékemelkedés állott be, ötszörös, tízszeres, sőt húszszoros árúak is lettek az ingatlanok.

Ennek következménye az, hogy mint hogy a 2% a vételár után jár, amely mindig a tényleges forgalmi értéknek felel meg, a jelenleg 2% átirási díj is igen nagy jövedelmet biztosít. Az eredmény ugyanis az, hogy a mostani forgalmi árak után járó 2% városi átirási díjból tízszer, tizenötösör, vagy húszszor is annyi jövedelme van a városnak, mint régen a háború előtt volt, amikor az ingatlanok tízszer, tizenötösör, vagy húszszor kisebb értéket képviseltek. Minthogy pedig a jelenlegi 2% városi átirási díj így is igen jelentékeny jövedelmet biztosít, nem indokolt ennek felemelése.

A tekintetes városi tanács figyelmen kívül hagyta azt, hogy egy vétel után a vevő amugy is mily jelentékeny kiadással van megterhelve. Fizetnie kell a kincstári átirási díjat, mely 5%. Ezen kívül legújabb miniszteri rendelet alapján telek-könyvi díj címén fizetendő fél %, ehhez járul még a 2% városi átirási díj, vagyis a különböző illetékek jelenleg is a vételár 7 és fél %-át teszik ki. Ehhez járul még a szokásos 2% ügyvédi jutalék és a szokásos 2% ügyvédi költség szerződés készítés és a bekebelezésért.

Ha tehát az anélkül is túl magas költségek most újból fokoztatni fognak azáltal, hogy a tekintetes városi tanács 2%-ról 5%-ra akarja a városi átirási díjat felemelni, ez a horribilis emelés károsan fogja befolyásolni az ingatlanforgalmat, mert a nagy költségek, a sok jutalék miatt mindenki nagyon meg fogja gondolni, hogy ingatlant szerezzen-e, és amit a város nyerne az emeléssel, elveszthetné viszont az ingatlanforgalom csökkentésével.

Tisztelettel rámutatok arra, hogy az állam hosszú évek alatt egyetlen egyszer emelte fel a kincstári átirási díjat 4 3/4%-ról 5%-ra s ezenkívül több emelést nem eszközölt.

Minthogy a városi átirási díj eddig is többször lett emelve, további emelésnek célja és indoka nincsen.

Szociális szempontból sem találok szerencsés gondolatnak a városi átirási díj emelését, mert minél többbe kerül a ház, annál drágábbak lesznek a lakások akkor, amikor a szabad béremelés korszaka újból bekövetkezik.

Teljesen méltánylandó a városi tanács azon igyekezete, hogy a város iövedelmét fejleszteni akarja, azonban az anélkül is igen magas városi átirási díjnál az emelési törekvésnek helye nincsen. Amennyiben a Prefektus úr a városi átirási díj tervezett emelése ügyében megóhajtja ismerni a városi polgárságnak a véleményét, arra kérem, szíveskedjék egy ankétot összehívni, melyben képviselve lennének az összes kereskedelmi és gazdasági egyesületek és szervezetek és kétségtelen, hogy ezen ankéton mindenik szervezet állást foglalna a tervezett emelés ellen.

A fentiek alapján kérem a Prefektus urat, szíveskedjék e szabályrendelet módosítástól jóváhagyását megtagadni.

Balla Vilmos dr halála

Mélyen leaulló és megdöbbenő gyász érte Nagyvárad orvosársadalmát: Balla Vilmos dr. az országosan elismert kiváló gége- és fül-és-nagybél-specialista tegnap 43 éves korában meghalt. Balla Vilmos dr. a külföld elsőrangú egyetemein szerezte a nagysejű képességeit és széleskörű tudását mintegy husz évtizedig érvényesítette Nagyváradon, ahol általános szíveit és megbecsülést vette körül a kitűnő specialistát. Sokáig dolgozott a biharmegyei közpórházban, a Szatmáry-egyházban és a munkásbiztosítónál fejtette ki nemes és áldásos orvosi működését.

Belegeinek nemcsak jeles orvosi, hanem igaz és melegszívű barátja volt a halálát nemcsak az orvosi kar tagjai, kollégái, hanem a város közönsége is mély, igaz részvétellel fogadja Balla Vilmos dr. szívájában szenvedett s bár a legkitűnőbb erdélyi és külföldi specialisták keresték fel betegágyát és veték ápolás alá, nem tudták segíteni rajta és Balla dr. hétfőn este meghalt. Halálát özvegye, két kis gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése szíveidán délután 3 órakor megy végbe a Rasóczi uti gyászházban és a nagyváradai orvosi kar megilletődött formában vesz utolsó búcsút a kiváló kollégáitól.

Distileria „Unicum“

Societate in Comandită

Oradea Mare, Strada Ghilányi 5-7.

Adr. telegrafică: Unicum Oradea-Mare

Telefon: 3-98. Telefon: 3-98.

Fierbe țuică și rachiu

superiore din țescovină, drojdie și tot felul de fructe.

Distilează vinuri transformându-le în cociac

Primește spre destilare țescovină și drojdie.

Pálínkafőzde és cognac gyár.

Főz elsőrendű czujkát és finomított pálinkát, törköly-, seprű- és mindennemű gyümölcsből.

Elfogad kifőzésre törkölyt és seprűt.

Február 15-én kezdődnek az adófelelbezési tárgyalások

A pénzügyigazgatóságon tegnap Coroi Sándor pénzügyigazgatónál érkeztetett tartottak. Rátz Ferenc, Szilvassy István, dr. Bárdos József, Aczél Izidor adókievítő referensek bejelentették, hogy az 1923. április 1-ig terjedő időre a jövedelmi vagyon és III. osztályú kereseti adók kivétele meg történt. Összesen 6000 tételintézkelt el erős munkával.

A kivételek ellen a kitűzött 20 napi határidő alatt felelbezések érkeztek be, kereskedők, iparosok, vállalkozók megfelelbezték a kivételt, de különösen a bankok, hitelintézetek, gyárak, ipari üzemek nyújtottak be felelbezést a kivételek ellen azon az alapon, hogy az adóalap nem felel meg a viszonyoknak. A felelbezéseket egy bizottság tárgyalja, amelynek elnökét Stancu Stefan táblai elnök nevezi ki, amely február 15-én kezdi meg működését. A tárgyalásokat mindennap délután lesznek, minden felelbezőt értesítenek a tárgyalási határrapról. A tárgyalások nyilvánosak.

Mit kell tudnunk a februári házbérnegyedben

A bérleti szerződések meghosszabbításáról szóló törvény a folyó évi május hóig van érvényben. A közeli napokban alkotandó új törvény fogja eldönteni úgy a háztulajdonosra, mint egyáltalában mindenre életbevágóan fontos kérdést, hogy a házak továbbra is az eddigi lekötöttségben maradnak-e, vagy pedig a törvényhozás visszaadja-e a tulajdonosnak a háza feletti szabad rendelkezési jogot és ez uton lehetővé fogja-e tenni az összeomlással fenyegető házak karbahozását és az új építkezést.

Folyó évi május hó 1-ig csak a régi bérek szedhetők. Ezek a bérek az 1914. évben fizetett bérek kétszeresében, háromszorosában, vagy ötszörösében vannak megállapítva a már több ízben közölt megkülönböztetések szerint akként, hogy az 1914. évi korona a leiel egyenlő értékűnek veendő. Ezen bérek kivül igényelheti a tulajdonos a városi szabályrendeletek szerint, vagy megegyezés alapján már eddig is fizetett mellékdíjak megfizetését. Ezen mellékdíjak: a vízdíj és a csatornázási díj, a kéményseprési, ürítési tisztítási és szeméthordási díjak. A vízdíj kulcsai: 500 lei házbérjövdelemig 4 százalék, 500 leitől 1000 leiig 5 százalék, 1001 leitől 1500 leiig 6 százalék, 1501 leitől 2500 leiig 7 százalék, a 2500 leien felüli bármily nagy házbér után 10 százalék. Ezenfelül fizetendő minden egyes fürdőszoba és illetve a fürdőkád csapja után évi 100 lei; a vízvezetéki closettülések után 35 lei, a különscap után 15 lei. A csatornázási díj a bérösszeg nagyságára tekintet nélkül 4 százalék. Ha azonban a bérlő az 1921. évben magasabb bért fizetett annál az összegnél, amely a most ismertett számadás alapján igényelhető volna, akkor a tulajdonos követelheti, hogy a bérlő továbbra is az 1921. évben fizetett bért fizesse. 1922. november 1-től kezdődőleg a kéményseprési díjak 100 százalékkal növekedtek. A meglevő albérleti szerződések a tulajdonos javára mennek át, vagyis a tulajdonos követelheti, hogy az albérlet az albérleti összeget közvetlenül az ő (a tulajdonos) kezéhez fizesse, viszont azonban az albérbe adott helyiség bére a bérlő által fizetni kötelezett bérből levonandó. A bérösszeg a bérnegyed első köznapján fizetendő. Bármely vitás kérdés elintézésére kizárólag a járásbíróság bír hatáskörrel. A tulajdonos abból az érdekből, hogy a saját házába beköltözködhessék, a törvényben meghatározott esetekben bérlőjét, a saját lakása cserébe felajánlása mellett, kilakoltathatja. Ugyanezen jog illeti meg a tulajdonost abban az esetben is, ha a saját házában levő lakása nem elegendő családtagjai elhelyezésére. A bírói gyakorlat értelmében a kilakoltatási igény érvényesítését rendes felmondásnak kell megelőznie. A felmondás két tanu által előttemeztet és ajánlva elküldött levélben, vagy két tanu előtt szóval, legkésőbb a negyedév nyolcadik napjának, havi bérleteknél pedig a hónap első és 16-ik napjának délután 5 órájáig eszközölendő. Ha a bérlő a bérletet szerződésellenesen használja, a bérbeadó vagy más bérlő nyugalomát jelentékeny mérvben zavarja, ez esetben a bérletet, a jelzett felmondási időn túl is rögtön hatályu felmondással fel lehet mondani, a legközelebbi negyedév első napjára. Ez azonban csak akkor bír érvénnyel, ha a tulajdonos a felmondás érvényességének bírói megállapítása iránt 30 nap alatt pert tesz folyamatba. A bérletnek jogosulatlan átruházását vagy albérletbe adását a tulajdonos nem tartozik tűrni, megtilthatja az albérlet beköltözését, vagy követelheti az albérlet kiköltözését, mit is, ha nem eszközölnek, az egész bérlet rögtön hatályu felmondással felmondható. Ennek érvényességéhez azonban az is szükséges, hogy a tulajdonos 8 nap alatt pert indítson.

A Nagyváradi Háztulajdonosok Szövetsége képviselőiben: Dr. Lazar Aurél elnök, dr. Lengyel Zsigmond titkár.

Ehhez a kommunikációhoz csupán azt fűzzük hozzá, hogy az albérletbe adott helyiségekről szóló bérleti módoszat a butorozott szobákra nem vonatkozik.

Az ál-szigurancafőnök zsarolásai

Csáty Béla, sziguranc-defektív, akit az ismeretes zsarolási ügyből kifolyólag több évi börtönrre ítelt a nagyváradi királyi törvényszék, most újból hallat magáról egy egyfajta zsarolással kapcsolatban.

Csáty Béla a nagyváradi ügyészégi fogházban tölti büntetését. Beteg lett és be szállították a biharmegyei kórházba. A foglyokat is ott ápolták, ahol a többi beteget és így ismerkedett meg Csáty Orák Györggyel és egyszerűen kinevezték magukat szigurancfőnöknek, illetve alfőnöknek s az összes látogatókat rávazs fonderlattal megzsarolták.

Kandel Mór külvárosi kereskedő beteg édesanyját látogatnia meg a kórházban. Bemutatókorolt neki Orák, — akit különben Rimor Mártonnak is hívnak, sőt lehet, hogy még több álnéve is van — mint az új szigurancfőnök és különböző fenyegetésekkel 200 leit zsarolt ki tőle. Egy Polacsek nevű kereskedővel is a kórházban ismerkedett meg Orák Györggyel, illetve Rimor Mártont. Felkereste őt, ahol holmi lopott áruk után kutatott. Majd kijelentette, hogy most nincs „szolgálatban” és szemel huny minden felett pár ezer leiert. Polacsek tudta, hogy nincs mi felett szemel hunyni, de azért odaadta a kért pénzt és feljelentette a zsarolót a rendőrségen.

Borody detektívfelügyelő és Somolan detektív összehívták hosszasan nyomozással az egész listájukat, amely nemcsak Csátyra és Orák Rimor Mártont, hanem Csáty Bélánéra is súlyosan kompromittálta.

A rendőrség őrizetbe vette őket és eljárást indult ellentük zsarolás miatt.

* Férfi-öltöny szövetek, női kabátok, kosztüm és ruhaszövetek óriási választékban a Körösparti Áruházban, mely cég már a békében híressé vált utólérhetetlen olcsó áraitól. Tisztviselőknek árkedvevény.

* Poloskairtó Noxin biztos szer. Ára 8 lei. Kapható kizárólag Farkas István „Apolló” drogueria Nagyváradi.

1923 február

2

Protestáns
Estély
a Vigadóban

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Álarcos bál, bérleten kívül.

Csütörtök: Bucsukeringő, A) bérlet 67. sz.

Péntek: Álarcos bál B) bérlet 68. szám.

Szombat délután: Cigányprimás, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Égi és földi szerelem, ujdorág először bérleten kívül.

Vasárnap délután: Gyimesi vadvirág, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Égi és földi szerelem, ujdorág bérleten kívül.

Hétfő: Égi és földi szerelem, A) bérlet 69. sz.

Kedd: Égi és földi szerelem, B) bérlet 70. sz.

A hét összes előadásaira már vasárnap regeltől kezdve meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

— Álarcos bál. Verdi ötfelvonásos operája, az Álarcos bál, mely a szombati és hétfői előadásán zsufolt nézőtér előtt nagy tetszés mellett kült színre, szerdán és pénteken este kerül ismét óadásra a bemutató előadás szereplőivel. A zenéért minden előadás Várdi karnagy vezényli.

— Bucsukeringő. Csütörtökön este az idei szon legjobb operettje Strausz Bucsukeringője sz A) bérletben a színház műsorán. Az A) bérlok em nagyszerű operett, melynek minden eddigi előadását zsufolt ház nézte végig, ez alkalommal más szor kapják az idei szezonban. A főszerepeket most is Pintér, Tolnai, Gróf, Harsányi, Kiss, Pogány, Enyi és Bereng fogják játszani.

— Égi és földi szerelem. A színház minden iét a drámai együttes foglalja le a szombaton ee színre kerülő Égi és földi szerelem próbáival Tó Elek rendezésével. Molnár Ferenc e nagysikerű színműve, melyre az igazgatóság a kiállítás tekintében is nagy gondot fordít, szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden kerül színre egymásután. A negyedik felvonás ravatalozását a Weiszlovits temkezési cég fogja csodásan, szemképrázatosan kiálltani. E felvonás a legjobb művészi alkotása Molnár Ferenc eddigi műveinek. A főszerepeket e nagyszerű színműben Jósika, Benes, Polgár, Pogány, Kissné, Tóth, Harsányi, Stoll és Madas fogják játszani.

— Délutáni előadások. Szombaton délután Káman Imre nagyszerű operettje, a Cigányprimás vasárnap délután pedig Géczy István népszínműve, Gyimesi vadvirág kerül színre, melyre már az e kely-jegyek nagyrésztét elővételben elvitték. A délutáni előadások mérsékelt helyárak.

National
ellenőrző pénztár
majdnem e l a d ó.
új, olcsón
Sebestyén Béla, Rimanóczy-utca 4 sz.

UDONSÁGOK

**A Magántisztviselők
és Kereskedelmi
Alkalmazottak bálja**

febr. 3-án

**a Kereskedelmi Csarnok
összes helyiségeiben.**

* **Mária szerb királyné Belgrádba utazott.** Bukarestből jelentik: Mária jugoszláv királyné tegnap kíséretével visszautazott Belgrádba.

* **Angelescu miniszter bevonultatással nyerte meg az antiszemita diákokat.** Bukarestből jelentik: Az egyetemi hallgatók tömegesen tegnap délután hosszabb társasozást folytatott Angelescu közoktatásiügyi miniszterrel. A tanácskozás folyamaiban ismételten hangsúlyozták, hogy ragaszkodnak a numerus clausushoz. Angelescu miniszter erre kijelentette, hogy a jövőben tovább is ragaszkodnak a követésükhöz, az egyetemi évet annulálják, a tonaköteleseket bevonultatják és amennyiben antiszemita agitációt folytatnak, kigátsági eljárást indítanak ellenük. Tegnap délután a jogi és bölcsészeti fakultáson több incidensek fordultak elő. A kereskedelmi egyetemi hallgatók kommunikációjuk között közé az összes bukaresti lapokban, melyben tiltakoznak az excessusok ellen követelik az egyetemek megnyitását.

* **Ujabb határincidens?** Az Universul jelentése szerint az Arad melletti Aurél laicu község határában magyar előőrsek löttek a román határőrökre, akik a tüzet viszonzták és elűzték a magyar támaszpontokat.

* **Egy rokkant megakartá támadni az angol királyt.** Londonból jelentik: Az angol király ellen egy rokkant katona manőverrel merényletet kísérelt meg. A rendőrség lefogta. A merénylet azzal védekezik, hogy nem állt szándékában bántalmazni az uralkodót, csupán a munkanélküliségről beszélni. A merénylet a háborúban súlyos idegbajt kapott. Az utcai támaszpontokról a részletek hiányzanak.

* **A munkásegyletemen Szántó Dezső dr. tart előadást.** A francia és orosz forradalmak gazdasági hatásai címmel. Az előadás, mint rendszeresen szerdán este 8 órakor kezdődik a városháza dísztermében.

* **Társasösszejövetel a Kereskedelmi Csarnokban.** A nagyvárad kereskedők közlegényét érezték annak, hogy a napi látogatásokon kívül hetenként egyszer a fehérasztalnál is találkozzanak, hogy barátságos eszmecserék útján a kereskedői öntudatot és összetartozást fejlesszék. Az első összejövetel a múlt héten, szerdán volt. Csarnok nagytermében, közel százán voltak a fehér asztal körül s a kellemes hangulatot nem zavarta egy tószta sem, mert dr. Oppert Ákos elnök felkérte a jelenlévőket, hogy mellőzzék a felköszöntőket s inkább szeressék egymást. Az első estélyi kerekasztalban a Csarnokban ma délután 8 órakor lesz a második barátságos vacsora, amelyre serényen folynak a jelentkezések.

* **A Curia ítélete egy valutaperben.** Bukarestből jelentik: A Curia rendkívül érdekes ítéletet hozott egy polgári perben. A Curia határozatában kimondta, hogy jó lehet az adós csak annak visszafizetésére, amit hitelezőjétől kapott, a törvényben forgó perben, mivel az alperesnek ítélt osztrák-magyar bankjegy helyébe lépő magyar korona államjegyek értékesítése folytán vásárló erejükben veszítettek, az adós annyi magyar koronát tar-

tozik hitelezőjének fizetni, amennyi megfelel az osztrák-magyar bankjegy hitelezési értékének.

* **A szinügyi bizottság új elnöke.** Az új szinügyi bizottság tegnap tartotta első ülését. A bizottság tagjai egyhangúlag Marcus Istvánt választotta meg a szinügyi bizottság elnökéül.

* **Háborús készülődések Konstantinápolyban.** Konstantinápolyból jelentik: A városban erős háborús készülődések észlelhetők. Az angorai nemzetgyűlést összehívták. Izmet pasa utasítást kapott, hogy a deklaráció felolvasása után hagyja el Lausanne-t.

* **Terjed Bukarestben a kiütéses tifusz.** Bukarestből jelentik: A fővárosban a kiütéses tifusz tovább terjed. Eddig 92 esetet jelentettek be. A veszedelmes betegséget különben már erdélyi területre is behurcolták és mint aradi tudósítónk jelenti, egy ember kiütéses tifuszban megbetegedett.

* **Az Orvos-, Gyógyszerész- és Természettudományi Egylet e hó 31-én, szerdán délután 6 órakor a Bábaképezde tantermében rendes szakülést tart.**

* **Katonaságnak van szüksége a fára.** Bukarestből jelentik: A hadügyminiszter átiratot intézett a kereskedelmi és munkügyi miniszterekhez, amelyben arra kéri őket, hogy amíg a fatermelők a hadsereg faszükségletét el nem látják, szüntessék be a kivitelt.

* **A Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókja közli,** hogy a magyar királyi postatakarékpénztár által kibocsájtott 20. 10 és 5 koronás címletű pénztárjegyek államjegyekre kicserélhetők s azokat kicserélés végett Budapestre való továbbításra február 4-ig pénztáránál elfogadja.

* **Halálozás.** Özv. Katzender Abrahamné szül. Klein Eszti Szacsuvay-utca 63. szám alatt elhunyt. Temetése ma, szerdán délután 2 órakor lesz a gyászházból.

* **A Kath. Nővédő Egyesület rendes közgyűlését február hó 5-én, délután fél 5 órakor tartja a Kath. Kör. földszinti helyiségében (a karácsonyi vásár termében).** Kérjük az egyesület tagjait, hogy teljes számban szíveskedjenek megjelenni. Elnökség.

* **A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak február 3-án tartandó báljára Nagyvárad városi közönsége lázasan készül.** Természetes is, mert a bál rendezősege fáradságot, anyagi áldozatot nem kimélve, olyan műsort állított össze, hogy a résztvevők egy emlékezetes, mámoros szép estélyt élvezzenek át. Hogy többet ne említsünk a szereplő színművésznők és színészek nevei: Erényi, Kelmay, Gróf, Stoll, Szathmáry, Kiss Gy., Vajda már garantálják, hogy a jelenlévők egy élvezetes bálon fognak résztvenni.

* **Egy híres kántor koncertje.** A nagyváradi orth. zsidóság körében páratlan felütést keltett Efraim Slepák, a volt bardi-csovi kántor, ukrainai menekült péntek esti imája. Az orth. templomban énekelt és hatalmas, csodálatosan csengő hangjával a legnagyobb lelkesedésre ragadta hallgatóit. A híres kántor a zsidóság széles köreinek kívánságára február 1-én este fél 9 órakor a Kereskedelmi Csarnok nagytermében hangversenyt tart, amelyen gyönyörű egyházi jellegű dalokat ad elő. Az érdeklődés az előadás iránt óriási.

* **Jelentkezzenek a talált tárgyak tulajdonosai.** A nagyvárad tűzoltóparancsnokság az alábbiakban teszi közzé a talált tárgyakat, melyeket a tűzoltók különböző nyilvános helyeken, a színházban, Katholikus Körben, stb. találtak és jogos tulajdonosaik nem jelentkeztek ezideig a tárgyak átvételére. Ezek szerint: ez év január hó 23-án a színháznál a színháznál szolgálatot teljesítő tűzoltó az I. emeleti páholy jobb oldal 7. sz. alatt talált egy látszóvet. Továbbá az 1922-ik év február hó 2-án a

máre gyszer meghirdetett és a színház előcsarnokában a tűzoltóparancsnokság által hosszabb ideig kifüggesztett talált tárgyak a következők: 1922. jan. 23-án a színház tűzoltó talált 1 drb. ezüst cigarettatárcát és 1 esernyőt. 1922. febr. 1-én a Kath. Körben talált a tűzoltó 1 drb. esernyőt. Dr. K. Gy. jelzéssel. Amennyiben az egy évvel ezelőtt talált tárgyak tulajdonosai 8 napon belül nem jelentkeznek, úgy ezen talált tárgyak a megtaláló tulajdonába mennek át. Serac parancsnok.

* **Aki a Körösbe ugrott a detektívek elől.** Egy betörő, Zahari Péter, akit több rendbeli lopásért és betörésért körözött a rendőrség, már hosszabb idő óta Váradon bujkál, míg tegnap a rendőrség nyomára jutott, letartóztatta és bilincsbe vert kézzel vezették a rendőrségre. Az útközben egyszerre kiugrott a kísérelő rendőrök közül, a Körösbe vetette magát és igyekezett a jeges vízben átúszni a tulsó partra. A rendőrök egyideig meglepetve állottak a parton, nem lehetett kellemes a leg folyóban fürdőt venni. Szabó János rendőr Zahari után ugrott, megragadta és kihúzta a partra. Zaharit, aki még meg sem hült, átkísérték az ügyészségre.

* **Nincs határozat a Darvas-örökösök perében.** Évek óta húzódik már az a bizonyult örökösödési per, amelyet a Darvas-örökösök — Darvas Rózi férjhezett dr. Turanovszky Sándorné és a kiskorú Darvas Gyula indítottak a La Roche és Darvas cég, illetve La Roche Alfréd ellen. A per értéke 20 millió lei. A királyi tábla már másodszor tárgyalta az ügyet dr. Kepes Miklós kuriai bíró elnökletével. Tegnap és tegnapelőtt a jogi képviselők — dr. Perczel Adolf, dr. Grünstein Bertalan és dr. Ney Pál beszédeivel telt el, mely után a tábla péntekre napolta el a tárgyalást, amikor is kihirdetik a határozatot.

* **Barabás Márton képkiallítása.** A fiatal, de nagy kvalitású festő gyűjteményes kiállítása, amely február hó elsején nyílik meg Matula Rákóczi-utcai helyiségében, nem mindennapi művészeti élményt fog jelenteni Várad műértő közönségének. Barabás csak alig egy éve tért haza külföldi kóborlásából. Müncheni tanulmányai után hét évig járta Francia- és Spanyolországot, mindenütt számottevő sikert aratva. Itthon, eddig csak Bukarestben, Temesvárt és Aradon állított ki. Bukaresti kiállításáról a krónika méltán feljegyezheti, hogy a mintegy ötven képből álló gyűjteményének minden darabja vevőre talált. E kiállítása legszebb darabjait Goga Octavian a bukaresti Nemzeti Múzeum, valamint a saját gyűjteménye számára biztosította. Várad kiállításán, amely a művész hollandiai útja előtt Erdélyben az utolsó lesz, a búbajos Radna vidékén festett plein-air képeit fogja bemutatni.

* **Bérbevehető lakások.** A Lakbérleti hivatal a törvényes rendelkezések értelmében a következő lakásokat hirdeti meg és adja bérbe: 1923. február 1-én d. u. 3 órakor: Uri-utca 11. sz. 5 szoba és mellékhely. Reck Géza lakása. 1923. február 2-án d. u. 3 órakor: Kálvária-utca 4. sz. 3 szoba és mell. hely Schillinger lakása. Oradea-Mare la 30 Januárie 1923. Seful Oficiului.

* **Pályázati hirdetmény** Oradea-Mare város vágóhidjánál halálozás végett megüresedett és a IX. (kilencedik) fizetési osztályba szervezett és természetbeni lakással javadalmazott vágóhídi állatorvosi állásra pályázatot hirdetnek. A pályázat határideje 1923. február 15. Pályázhatnak állatorvosi oklevéllel bíró és kellő gyakorlattal rendelkező egyének, ki a Cons. Dir. által kiadott „Normele de Salarizare”-ban előírt feltételeknek megfelelnek. A kellően felszerelt pályázati kérelmek a fenti határidőig a belügyminiszter urhoz címezve, a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be. Oradea-Mare, la 25 Januárie 1923. Dr. Ioan Vostinar ss. primar.

* **Milyen kottát keres?** Nézze meg először a Hegedüs Hirlapiroda Zeneműosztályában, Várad egyedüli speciális szaküzletében, ahol minden kottát a legolcsóbb árban szerezhet be. — Uj kotta-ígyezőnk ingyen.

* A Palace-kávéházban ma este nagy török kávé-est. Eredeti török kávé kapunk törökök által készítve!

* Bráza sósorszesz a legjobb házi-szer. Kapható mindenütt!

* **Fagyútlás.** Az izr. nőegylethez a szegények tűzfájára a következő adományok érkeztek: Leitner Sándorné és Diósi Sándorné urnók ivén: Keleti Bank, Nagyvárad Gőzfűrészt és Fakeresk. r.-t., dr. Láncai Józsefné 300—300 lei, Bile, dr. Sto'cz 200—200 lei, Rippner Vilmosné, Incze Hedvig, Grosz Gézáné, Engel Dezső, dr. Bock Alfréd, Lévai Józsefné, Szász Albertné, dr. Grünstein Bernátné, dr. Somogyi Ödöné, dr. Weimann Izóné, Bihari Bank és Keresk. r.-t. ifj. Berger Sámuelné 100—100 lei, Olvashatatlan, dr. Perczel 60—60 lei, dr. N. N.-né dr. B. H.-né, Tibor Ernőné, dr. Lévai Béláné, Epstein Samuné, dr. Várnainé, Klein Andorné, Rosenzweig Lipótné, Kertész Sándorné, Leichnerné, Osvát Henrikné, Balog Vilmosné, London Jakabné, Klein Simonné, dr. Schiff Ernőné, dr. Leipnik, özv. Klein Sámuelné, Darvas Imréné, Bognár Sándorné 50—50 lei, Kirschner Mór-né, dr. Berkes Józsefné 40—40 lei, Frankl Róza, Ujhelyi Lajosné, N. N. 30—30 lei, Meer Samuné 25 lei, N. N., Rothenstein, N. N., dr. Balog Arthur, Havas és Grünfeld 20—20 lei, összesen 3875 lei.

* **Férfi finom kemény kalap 180 lei.** Divatos puha kalap színes vagy fekete 150 lei. Nyulászó kalapok már 160 leitől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyancsak sapkában óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizárólagos kalapáruházában.

* **Modell bőr-kalap csak 150 lei.** Modista „Rita” kalap-szalón Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

* **Tisztviselőknek** különösen anyagi érdeke, hogy Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében szerezzék be őszi és téli köpeny-kosztüm és ruhaszövet szükségletüket, hol kizárólag elsőrendű és legjobb árúkból meglepő árkedvezményben részesülnek. Az árak amúgy is olcsóbbak, mint bárhol.

* **Mindenkinek érdeke** felkeresni a Körösparti Áruházat, a cég békeminőségű cseh gyártmányú vásznakát, schiffonokat, rumburgi céna vásznakát, damaszt árúkat, nagy mennyiségben tart raktáron, olcsó árai utólrhetetlenek. Tisztviselőknek ezen árakból is árkedvezmény.

A t. közönség szíves figyelmébe ajánljuk HAVAS és RÖNPFELD Nagyvárad és Bihar megye legjobb és legolcsóbb posztó- és bélésszaru raktárát Nagy Sándor-utca 4. Dusz választék mindennemű külföldi szövetekben.

* Széltől, hidegtől kiűjt vörös arcra, kézre, szeplő, mitesser pattanások ellen legjobb gyors hatású biztos szer az YPO krém. Ára 15 lei. Diszkrét postaszékküldés. Kapható: Farkas István „Apolló” drogueria Nagyvárad.

MOZI

— **Hary Piel az Apollóban:** A fejnélküli lovas. Izgalmas, váratlan fordulatokban, merész bravurokban és látványosságokban gazdag filmjáték. A fejetlen lovas, amely elejétől-végig csupa kaland, hajsza, meglepő produkciók sorozata. A világhírű Harry Piel fáradhatatlanul nagy küzdelembe a megalázottakért s megsebezettekért, akik rászorulnak, nem fél a halálos veszedelemektől sem, hogy elérje célját. A játék során legvakmerőbb teljesítményekről számol be s megoldja a leghihetlenebbnek látszó feladatokat is. A Fejnélküli lovas az évadnak a legnagyobb eseménye, fantasztikumban elhagyja az összes filmeket s mindenütt öt részben kerül színre. Az Apolló azonban a 28 felvonást három részben mutatja be. Az első rész, a Halálcsapda, mely szerdán kerül színre 10 felvonásban. A filmkolosszus a közönség érdeklődését teljes mértékben le fogja kötni.

— „India virága” Dorian Filmszínház. Egy fiatal, szépséges európai nő szerelmi vergődését látjuk, kit hindu férje rabszolgaként kezel s ravasz módon állít csapdát a nő fiatal kedvesének, kit meg akar ölni. Az izgalmas, fantasztikus film főszerepét a szépségéről és tehetségéről ismert Duflos asszony, a párisi Comedie Francaise tagja játssza. A nagysikerű film ma utoljára látható a Dorian Filmszínházban.

LEGUJABB

Coblennél a franciák felszedték a sineket

Páris, január 30. A Ruhr-vidéken három ezer francia vasutas tartózkodik, elegendő számban arra, hogy a szolgálatot ellássák, ha a németek abbahagyják a munkát. Ez esetben tényleg megtörténne a vasutak lefoglalása, amit a Ruhr-vidék teljes elszigetelése követne.

London, január 30. Macdonald munkásvezér elnöklésével munkás-értekezlet volt s elhatározták, hogy felkérjük Bonar Law-t, hogy a komoly Ruhr-vidéki helyzet miatt a parlamentet február 13 előtt hívja össze.

Essen, január 30. A Ruhr-helyzet egyre súlyosabb. A franciák sokakat kitusítottak, a vasut és posta üzembe beavatkoznak. A lakosságnál nagy az elkeseredés.

Coblennél a franciák tizenhét mozdonyt el akartak vinni, de a németek a mozdonyokkal átbogtak a megszállott állomásokon és meg nem szállott területre vitték át. A franciák ezért Coblenz-nél felszedték a sineket s ezzel a vasúti forgalmat beszüntették.

Essen, január 30. A főpolgármester a bányász-szakszervezetekkel tanácskozott. A baloldali szervezetek az általános sztrájk ellen nyilatkoztak.

Tőzsdei jelentések

Zürich, január 30. Nyitás: Berlin 137 fél, Newyork 536 egyenyed, London 2483, Páris 3280, Milano 2535, Prága 1535, Budapest 20 egyenyed, Bukarest —, Bécs 0.0074, bélyegzett 0.0074, Varsó 0.0175.

Bukarest, január 30. Zárlat. Devizák: Páris 1585, London 1200, Newyork 273, Olasz 1250, Svájc 48, Prága 778, Bécs 37, Berlin 80, Budapest 890.

Valuták: Márka 125—30, léva 125—30, font 1140—60, francia 1580—85, Svájc 4850—49, lira 1125—50, dinár 202—10, dollár 266—67, osztrák 32—33, magyar 750—58, Szokol 715—20.

Berlin, január 30. Nyitás: Róma 1989, London 19460, Newyork 420.00, Páris 5272, Zürich 7835, Bécs 5880, Prága 1205.

Budapest, január 30. Zárlat. A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Font 12.300—12.600, francia 162—172, márka 7—9, szokol 76—80, dinár 2250—2450, Amsterdam 1047—1082. — A többi kurzusok változatlanok.

Budapest, január 30. A budapesti értékpapírtőzsde zárlatai: Magyar hitel 19.800, Osztrák hitel 2475, Angol-Magyar 2300, Leszámitoló 2000, Agrár 800, Magyar-Olasz 610, Hazaibank 6100, Salgótarjáni 72.250, Rimamurányi 11.450, Közuti 1700, Déli vasut 8650, Államvasut 29.750, Hermes 1540, Ingatlanbank 8150, Forgalmibank 800, Kereskedelmi bank 36.500, Bosnyák Agrár 1800, M. Ált. Takarékp. 4450, Hazai Takarékp. 43.000, Borsod-Miskolci gőzm. 18.300, Concordia gőzm. 8300, Első budapesti gőzm. 36.250, Gizella gőzm. 11.700, Hungária gőzm. 19.250, Beocsini 105.000, Eszt.-Szászvári 58.000, Felsőmagyarkohó 65.000, Drasche 40.000, Magnezit 206.000, Ált. Köszénb. 196.000, Urikány-Zsilvölgyi 126.000, Adria 70.000, Atlantica 6950, Le-

vante 119.000, Tröszt 7000, Fegyvergyár 202.000.

Ganz-Danubius 2175000, Ganz-Albert 318000, Lang 33000, Lipták 33000, Schlick-Nicholson 12600, Osztrák lész. 27500, Baróti 2600, Egyesült Izzó 96000, Olaj 9900, Slavoniai fa 3600, bank 5700, Teudloff-Dittrich 8050, sült fa 980, Wörner 3400, Signum 5250, Boni 17600, Malomsoky 3600, taroskányi 15750, Rézbányai 6400, 2800, Földhitelbank 19200, Merkuba 600, Viktória gőzmalom 1050, Oceán 5500, Pálfalvi üveg 7200, Globus 6500, 14100, Belvárosi 1900, Györffy 6200, 50000, Borsodi szén 36000, Műgy. 66500, Karton 40000, Aluminium 1700.

Zürich, január 30. Zárlat: Berlin 00125, Amsterdam 12.550, Newyork 56200, London 2482, Páris 3250, Milano 2540, Prága 1540, Budapest 0.20 egyenyed, Bukarest 210, Varsó 0.0162, Bécs 0.0074, bélyegzett 0.0074.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész
Bas-passzage 20

Saját készítményű

HASKÖTŐK SÉRVKÖTŐK

gummiharisnyák, mullabak és egyenestartók. Belső ápolási cikkek és övszerek kaphatók.

Ölmány védő

és villamos bérlet tartás

kaphatók három-
féle nagyságban a

Hegedüs Hirlapirodó

Jumper kézimunka könyvek érkeztek

Vogytisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldala

ELVALLALOK

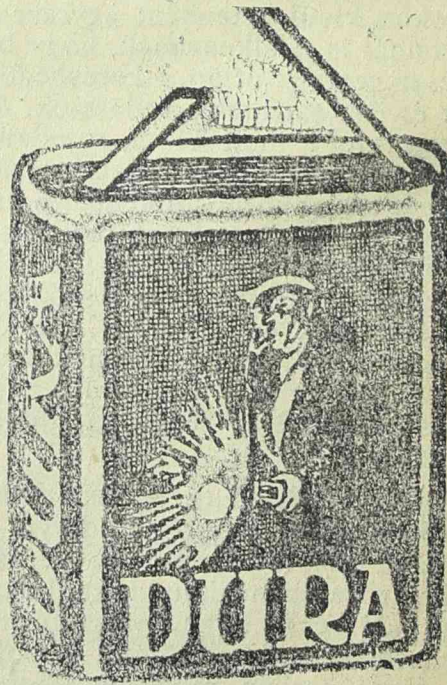
mindennemű felső ruha

TISZTÍTÁST

ugyszintén ruhafestést

BORGOS SÁMUEL

Csak

elemet használjon

NYILTÉR

Felhívás.

Miután egy ügyfelem a Robitzek Károly üzletét Plaza Mihály Vitaezul (Nagyplaza) No 2 átvenni szándékozik, felhívom mind az áruhitezőket, akiknek vele szemben az üzletből kifolyólag valamely követelésük áll, azt nálam 3 napon belül annál is inkább beintésük be, mert ellenkező esetben az üzletet átvevő fél a be nem jelentett követelést az átvevőnél figyelembe nem vehetvén, azt senki nem fogja.

Dr Kádár Elek
ügyvéd
Str. Deák Ferenc-u. 2

Felhívás.

Egy ügyfelem társulni óhajt Csiki Lajos nagyváradai fűszerkereskedővel, kinek üzlete Maszka-utca 16. szám alatt van. Felhívom nevet hitelezőit, hogy követeléseiket nálam 3 napon belül jelenték be, mert a be nem jelentett vagy elkésve bejelentett követelésekért az üzlet szavatosságát nem vállal.

Dr Bock Alfréd
Nagyvárad, Str. Iosif Vu'can 17

Özv. dr Balla Vilmosné született Fried Juliska neje, Laci, Pista és Kató gyermekei, valamint az alulírott rokonság, mélyen szomorodott szívvél tudatják, hogy a legdrágább férj, a legjobb apa, a legszeretőbb testvér és rokon

Dr Balla Vilmos orvos

életének 43-ik, boldog házasságának 3-ik évében, f. hó 29-én este 10 órakor, rövid szenvedés után elhunyt. Drága halottunkat f. hó 31-én d. u. 3 órakor fogjuk a Rákóczi-ut 10. sz. gyászházából a Rulikovszky-utl. izr. temetőbe utolsó útjára kísélni.

Örök békeesség lebegjen drága halottunk hamvai felett.

Nagyvárad, 1923. január 30.

Özv. Fried Áronné anyósa. Ritter Jónásné szül. Bleier Hermína nővére. Weisz Gáborné szül. Fried Stefánia, Fried Zsigmondné szül. Ritter Helen, Fodor Józsefné szül. Tiroler Irma, Fodor Frigyesné szül. Székely Erzsike, Salgó Edéné szül. Fried Annus sógorai. Ritter Jónás, Weisz Gábor, Fried Zsigmond, Fodor József, Fodor Frigyes, Salgó Ede sógorai.

A végrendelet

— Regény —

27

Írta: Lovassy Andor
(Mindem jog fenntartva.)

— De nekem igazán utaznom kell. A talajt előkészítsem; meg aztán az Suhajda is toporzékol már mérgében. Hol az ördögbe maradok ilyen sokáig.

— Igazad van, menj, nem is maraszok, hiszen két hét múlva találkozunk.

Csegődyné egy kis előmozdsiát csomagolt az utra a kedves vendégnek: egy szatmari turót, (Sztópkon készítik a nomabbat), meg egy doboz préselt piros gombát (pompás eledel az is.) Hiába badkozott a fiu, ráparancsolták, hát utasította vissza.

— Hosszu utam az Liptótól Biharig. Éheznek addig az ember százszor, — t a szelid lelkű öreg néni.

— Csak vidd el — nógatta a leány — lább rám gondolsz, ha éhes leszel.

— De édes angyalom, hiszen étkezési van a vasúton! Hanem ahát-jólovans

elviszem, de ezek nélkül is mindig csak terád gondolok én.

A közeli vasútállomásra gyalog mentek ki. Egy kis cseléd vitte utánuk a csomagokat. Az utat a patak partján vezetett odáig és egy őrizetlen pillanatban a leány lehajolt, hólabdát gyurt össze. Nosza a kis tőteseléd elkiáltja magát: — urficska vigyázz, kisasszony hátadba dob!

— Erre a kiáltásra hirtelen visszafordult Pali, a hólabda elrepült és puff, éppen arcon találta a legényt.

— Nesze, amilyen a beköszöntő, olyan a bucsuzás, — szolt kacagva a kisördög.

— Ejnye, ejnye Margit, — intette feddőleg az édes anyja, — mit szólsz hozzá, ha valaki meglát, hogy ilyen rakoncátlan gyerek a tanítónő.

Vidáman, jókedvvel, kacagva mentek az állomásig s mikor a vonat megindult, Margit, míg csak a szemei látták, folyton lobogtatta fehér zsebkendőjét a távozó után: — A viszontlátásra Biharban; a viszontlátásra, Morcos ur!

Csegődyné a ridiküljével, meg a muffjával integetett és hangos szóval figyelmeztette, hogy vigyázzon a gombára, ott ne felejtse a kupében.

Megérkezett a szökevény.

— Ejnye fikkomadt! Ennek fele se tréfa, — dohogott a szobába betoppanó Benedek ur, — már a tizennegyedik kapant ötlettem meg a kedvéért, János, egészen megcsömöröltem a baromfi peccenyétől, de amint látom, ez a fiu most sem érkezett meg. Magam jöttem be ebbe a zimankós időben, megtudni, hogy mi hír róla? Talán a Dunába ugrott? De akkor kiirták volna az ujságba, vagy tán valami szerencsétlenség érte? Bizonyosan elütötte a száguldó guillotine, a villamos? Köröztetni kellene azt a gyereket és ne hagyjuk így elpusztulni.

— Hát, megvallva őszintén, magam is aggódom érte s ha vasárnapig meg nem érkezik, utána megyek Budapestre, mert ez már mégis sok — szolt az öreg Suhajda és beszélt volna még tovább is, de csengettek az ajtón. (Folyt. köv.)

Steindruck-Maschinenmeister

erstklassige Kraft, findet dauernde Stellung in guten Bedingungen in Bukarest bei

Steindruckerei Weisberg
Str. Radu Voda Nr. 20.

Viseljen sok előnye mind a

PALMA

Keresek

puhafa szakmában jártas, szorgalmas és megbízható fiatalembert mind előbbi belépésre. — Fizetési igényekkel és eddigi működési hely és idő megjelölésével ellátott ajánlatok „FATERMELES” jelígre a kiadóhivatalba küldendők.

1922. I. 6.

Publicatlune.

Se escrie concurs de licitatie pentru aprovizionarea vestmintelor ordonantelor de birou al Judetului Bihor.

Concurentii sunt rugati a-si inainta ofertele la primariusconsultul Judetului Bihor cel tarziu pana in 3 Februarie 1923 ora 11 a m.

Informatii se pot lua tot acolo (resedinta Judeteana curtea I) in zilele de lucru intre oarele oficioase.

Hirdetmény.

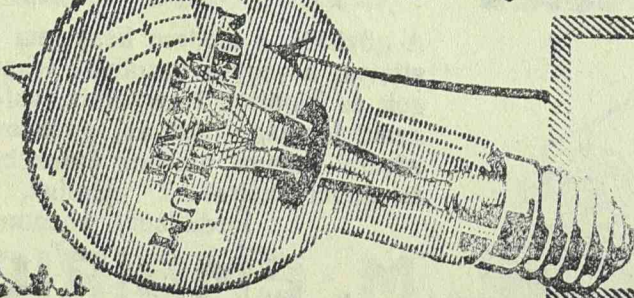
A vármegyei hivatalozolgáknak ruháza való ellátása céljából ajánlati versenytárgyalás lett elrendelve.

Felhívafnak mindazok, akik ajánlatot tenni akarnak, hogy ajánlataikat 1923. évi február hó 3-ának délelőtt 11 órájáig a főügyész hivatalnál (Vármegyeház I. udvar) adják be. A feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Oradea-Mare, la 29. Ianuarie 1924.

Dr Gyöngyössy
primariusconsult — m. t. főügyész.

METALLUM

a leggazdaságosabb égő!

Lloyd 989

Elegáns magyar gyártmányu automobilo

MAG

netto 137.500 lei

Forduljon a R. MANOEL & Cie céghez
Bukarest, Str. Leonida 7.

